

Ilijana Pranjić
Nikolino Žura
Kristina Curiš
Andreja Matijević
Marija Jovanovac
Narcisa Mandić Cafuta

Klinika za reumatske bolesti i rehabilitaciju
Medicinskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu
Klinički bolnički centar Zagreb
Zagreb ♦ Hrvatska

Učinkovitost desetodnevne fizioterapije na snagu šaka bolesnika s reumatoidnim artritisom

The effectiveness of ten-day physiotherapy on hand strength in rheumatoid arthritis

Cilj rada bio je utvrditi učinkovitost fizioterapije u poboljšanju snage šaka bolesnika s reumatoidnim artritisom. U ispitivanje je bilo uključeno 62 ispitanika prosječne dobi 54 godine (51 do 58), od kojih su 52 bile žene, a 10 muškarci. Pritom je prosječna duljina trajanja bolesti bila devet godina. Ispitanici su podijeljeni u dvije skupine, tj. po spolu.

U svih ispitanika prije početka fizikalne terapije načinjeno je mjerjenje snage šaka Jamar digitalnim dinamometrom. Ista mjerena provedena su i po završetku fizikalne terapije. Svi bolesnici bili su hospitalizirani u Klinici i provodili su fizioterapijske vježbe šaka dva puta dnevno.

Nakon provedene fizikalne terapije u obje skupine bolesnika došlo je do znatnog poboljšanja. U žena je medijan desne šake prije terapije mjerio 10,85, a poslije terapije 15,10, dok je za lijevu šaku medijan prije terapije mjerio 10, a poslije terapije 13,20. Wilcoxonovim testom vezanih rangova došli smo do rezultata koji pokazuju znatan napredak u snazi stiska i desne i lijeve šake, što više efekt

terapije pokazuje veliki napredak za obje šake ($r=0,53$ za desnu šaku i $0,46$ za lijevu šaku). U muškaraca je medijan desne šake prije terapije mjerio 16,35, a poslije terapije 26,25, dok je za lijevu šaku medijan prije terapije mjerio 11,55, a poslije terapije 21,35. Wilcoxonovim testom vezanih rangova došli smo do rezultata koji pokazuju znatan napredak u snazi stiska i desne i lijeve šake, što više veličina efekta terapije pokazuje veliki efekt za obje šake ($r=0,44$ za desnu šaku i $0,54$ za lijevu šaku).

Fizikalna terapija visokoučinkovita je u poboljšanju snage stiska šake u osoba oboljelih od reumatoidnog artritisa bez obzira na dob i spol. S obzirom na dobivene rezultate, smatram da bi svi bolesnici oboljeli od reumatoidnoga artritisa trebali vježbati šake kao jedan od najzahvaćenijih segmenata u RA, bez obzira na to je li riječ o dugogodišnjem uznapredovalom reumatoidnom artritisu ili njegovom ranom stadiju, da bi se prevenirao znatniji gubitak snage šaka.

Ključne riječi: reumatoidni artritis; fizioterapijske vježbe; snaga šaka